

Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova

- Domeniu de intervenție 1: Servicii locale -

Plan strategic de dezvoltare socio-economică a com. Lebedenco pentru perioada 2016 - 2021

Raport final

Decembrie 2015

Ministerul Dezvoltării
Regionale și Construcțiilor

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

Publicat de:

Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ) GmbH

Sediul social:

Bonn și Eschborn, Germania

Friedrich-Ebert-Allee 40
53113 Bonn, Germany
T +49 228 44 60-0
F +49 228 44 60-17 66

Dag-Hammarskjöld-Weg 1-5
65760 Eschborn, Germany
T +49 61 96 79-0
F +49 61 96 79-11 15

E info@giz.de
I www.giz.de

Autor:

Nunu Constantin, Cernomoreț Vitalie

Elaborat de:

Consortium GOPA - Gesellschaft für Organisation, Planung und Ausbildung mbH – Eptisa Servicios de Ingenieria S.L.-
Kommunalkredit Public Consulting GmbH

Elaborat în cadrul:

Proiectului "Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova", implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ), în numele Ministerului Federal German pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (BMZ) și cu suportul Guvernului României, Agenției Suedeză pentru Dezvoltare și Cooperare Internațională (Sida) și Uniunii Europene.

Partenerii proiectului:

Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor al Republicii Moldova
Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord, Centru și Sud

Opiniile exprimate în prezentul text aparțin autorului/autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al agenției de implementare, finanțatorilor și partenerilor proiectului.

Chișinău, Decembrie 2015

Conținut

1	Introducere	3
2	Situația curentă privind aprovizionarea cu apă și canalizare	7
2.1	Resursele de apă și calitatea apei.....	7
2.2	Infrastructura de aprovizionare cu apă și servicii de canalizare	8
2.3	Accesibilitatea și calitatea serviciilor. Acoperirea cu apă potabilă	9
2.3.1	<i>Serviciul de alimentare cu apă</i>	<i>9</i>
2.3.2	<i>Pierderi de apă în rețele</i>	<i>12</i>
2.3.3	<i>Serviciul de canalizare și epurare a apelor uzate</i>	<i>13</i>
2.4	Cadrul instituțional, operatori – servicii de alimentare cu apă și canalizare	15
2.5	Analiza SWOT a sectorului de alimentare cu apă și canalizare.	16
3	Direcțiile strategice de dezvoltare a sectorului de ACC, 2016 – 2021.....	17
3.1	Viziune	17
3.2	Obiective strategice.....	17
4	Plan de acțiuni pentru sectorul AAC, (2016 – 2021).....	18
5	Monitorizare și evaluare	1

Tabele

Tabelul 2-1: Nivelul de acoperire cu servicii de alimentare cu apă (SAA).....	9
Tabelul 2-2: Numărul de personal planificat și de facto în prestarea serviciilor de apă	13

Figuri

Figura 1-1: Divizarea pe clustere, r. Cahul.....	4

Acronime și abrevieri

AAC		Alimentare cu Apă și Canalizare
BERD		Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare
GIZ		Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei
MDRC		Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor
SDSE		Strategiei de Dezvoltare Socio-Economică

1 Introducere

Capitolul aprovizionare cu apă și canalizare (AAC) a Strategiei de Dezvoltare Socio-Economică (SDSE) a raionului Cahul a fost actualizat în anul 2012, cu sprijinul GIZ și aprobat de Consiliul Raional raionului Cahul în luna iulie 2012). Acționând la cererea Consiliului Raional Cahul, proiectul GIZ "Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova " a apelat la serviciile unei echipe de experți pentru elaborarea unui studiu de fezabilitate în vederea analizei și evaluării proiectului de fuzionare a serviciilor de alimentare cu apă pentru raionul Cahul, cu opțiuni pentru serviciile de tratare a apei reziduale.

Studiul de fezabilitate cuprinde toate unitățile administrative și presupune alimentarea cu apă potabilă dintr-o sursă unică - râul Prut. Capitolul actualizat privind AAC ia în considerare diferite opțiuni de alimentare cu apă, cum ar fi sursele subterane de apă (fântâni arteziene) și apă de suprafață, și oferă recomandări cu privire la modul de a organiza serviciile de alimentare cu apă potabilă. Acest studiu de fezabilitate este un pas spre implementarea SDSE a raionului Cahul și permite donatorilor naționali și internaționali să analizeze posibilitatea de a oferi fonduri de finanțare.

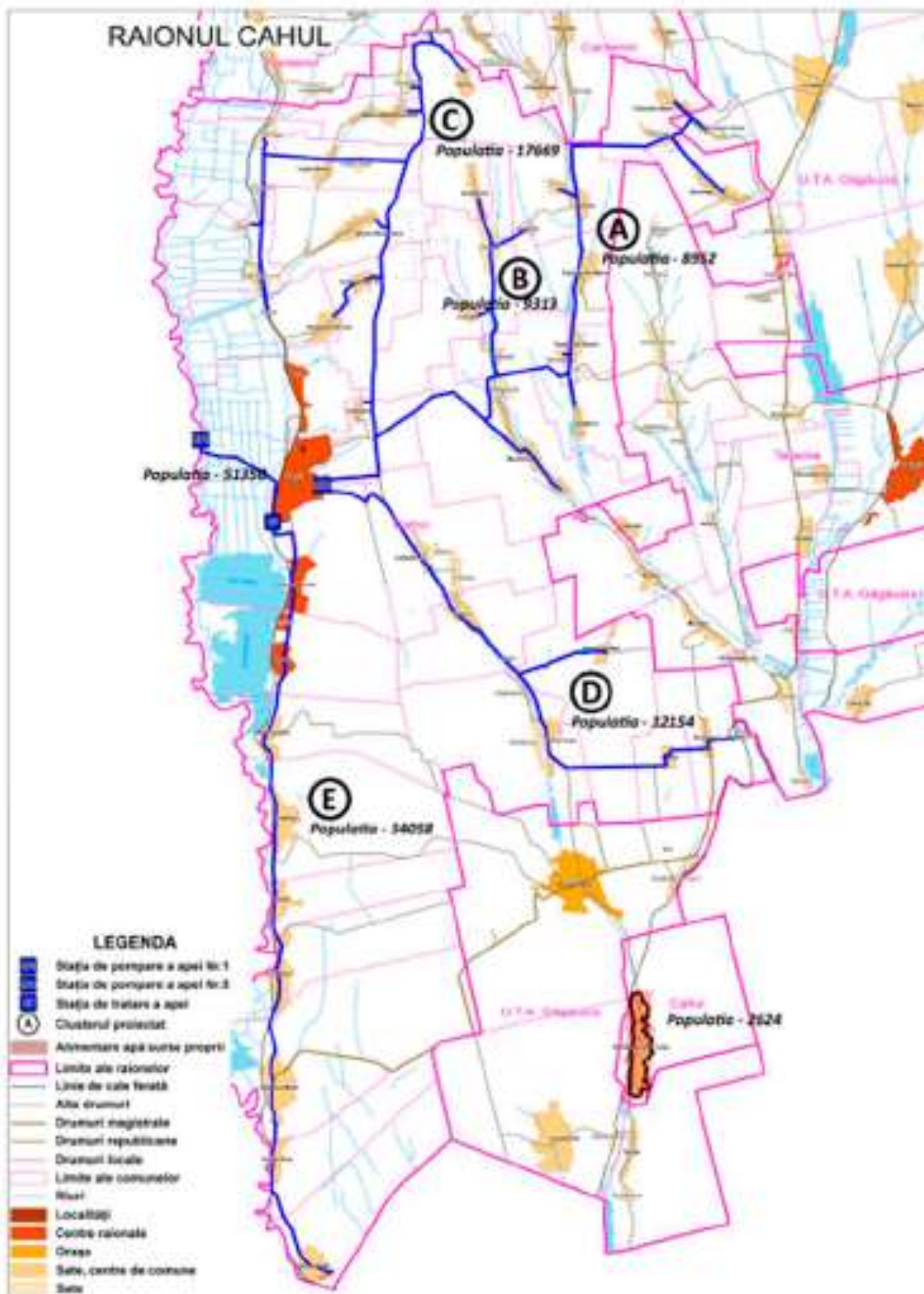
Obiectivul proiectului este de a oferi populației din raionul Cahul apă potabilă de calitate prin sistem agregat de alimentare cu apă așa cum este acesta definit în capitolul actualizat cu privire la Serviciile de Alimentare cu apă și Canalizare al Strategiei de Dezvoltare Socio-Economică a raionului Cahul.

Întregul raion a fost împărțit în clustere, în modul definit în Strategia de Dezvoltare Socio-Economică. Clusterelor au fost definite prin optimizarea localităților în baza criteriilor de distanță una față de alta, asemănări în ceea ce privește densitatea rețelei, topografia, etc. și pentru proiectarea viitorului serviciu.

Pentru Clusterul D, vor fi alimentate cu apă următoarele localități: Lebedenco, Hutulu, Ursoaia, Pelinei, Satuc, Vladimirovca, Alexanderfeld, Nicolaevca, Găvănoasa, Iujnoe, Burlăceni și Greceni. Apa este pompată prin stația de pompare SP5 până la o altitudine de 185 metri, în care sunt amplasate două rezervoare de 500 m³ fiecare, prin conducta cu diametrul DN 250, după care conducta funcționează prin gravitație de la o altitudine de 185 de metri în jos la o altitudine de 45 de metri în satul Găvănoasa. Pentru a reduce presiunea, un regulator de presiune de reducere ar fi instalat în partea de sus a ramificației Lebedenco cu o presiune de 13,5 de metri coloana de apă.

Satul Lebedenco este o localitate în [raionul Cahul](#) situată la latitudinea 45.8561 longitudinea 28.2916 și altitudinea de 73 metri față de nivelul mării. Distanța directă pînă în or. Cahul este de 12 km.

Figura 1-1: Divizarea pe clustere, r. Cahul

Având în vedere că SDSE a raionului Cahul și SF au fost efectuate cu sprijinul GIZ, în consecință GIZ va sprijini actualizarea planurilor locale din sectorul AAC. Această activitate este importantă, deoarece va furniza baza legală pentru regionalizare și dezvoltare a serviciului public AAC.

Planificarea strategică a devenit o parte integrantă a practicii manageriale a administrației publice locale (APL). Activitățile trebuie să fie coordonate astfel încât obiectivele de dezvoltare socio-economice să fie atinse. Prin urmare, procesul de planificare strategică a avut la bază o bună înțelegere a problemelor socio-economice majore cu care se confruntă unitatea administrativ-teritorială.

Elaborarea Planului Strategic de Dezvoltare Socio-Economică (PSDSE) a comunei Lebedenco pentru anii 2016 – 2021, capitolul aprovizionare cu apă și servicii de canalizare (AAC), s-a desfășurat într-un mod participativ, ce a permis actorilor interesați să identifice principalele priorități de dezvoltare a comunității, având ca punct de reper așteptările populației.

Pentru elaborarea PSDSE a fost constituit Grupul Local Comunitar (GLP) format din 14 reprezentanți ai comunei printre, care angajați ai APL, a instituțiilor publice, locuitori, dintre care 8 femei, ce a asigurat dialogul părților interesate, informarea comunității, organizarea audierii publice etc.

Planificarea strategică a presupus realizarea unei analize a situației curente privind modul de prestare a serviciilor AAC (infrastructura curentă, beneficiari, tarife etc.). A fost analizat cadrul legal, instituțional și strategic la nivel local, raional, regional și național.

Pentru stabilirea obiectivelor și acțiunilor necesare organizării unui sistem eficient de servicii de AAC, pe data de 11.11.2015 a fost organizat Atelierul de planificare strategică cu Grupul Local Comunitar, care a inclus reprezentanți ai APL, instituțiilor publice, agenți economici, locuitori etc., în total 16 persoane dintre care 7 femei. În cadrul atelierului de planificare a fost formulată Viziunea de dezvoltare a sectorului AAC pentru perioada de până în anul 2021, au fost identificate punctele forte și punctele slabe a serviciului de aprovizionare cu apă, precum și oportunitățile existente pentru consolidarea condițiilor pozitive existente. Participanții la atelierul de planificare au elaborat Planul de acțiuni de dezvoltare a sectorului AAC pentru perioada 2016-2021.

Etapa următoare a presupus informarea comunității despre prevederile Planului de acțiuni, pentru ce a fost organizată instruirea liderilor comunității pentru organizare audierii publice. Deasemenea pentru a informa un număr mai mare de locuitori au fost organizate ședințe de informare în instituțiile comunitare pentru discutarea proiectului PSDSE, unde au participat până la 60% din angajați, inclusiv femeile au constituit nu mai puțin de 40% din numărul de participanți.

La audierea publică din data de 08.12.2015 numărul de participanți a fost de 22 persoane, dintre care 10 din participanți au fost femei.

În cadrul audierii publice au fost analizate propunerile membrilor comunității și incluse în proiectul PSDSE. Această versiune a PSDSE a fost prezentată Consiliului local spre

aprobare, după care PSDSE, componenta AAC, a devenit document, care este propus comunității pentru implementare în perioada 2016-2021.

Scopul actualizării situației curente privind aprovizionarea cu apă și servicii de canalizare în com. Lebedenco, (s. Lebedenco, Hutulu, Ursoaia) este identificarea unor căi clare de dezvoltare a sectorului de aprovizionare cu apă și canalizare, pentru a asigura accesul populației la servicii calitative și accesibile. Determinarea situației actuale în domeniul AAC în com. Lebedenco a fost studiată prin colectarea unor date prin intermediul unui chestionar. În rezultatul analizei datelor colectate-a constatat că în prezent, com. Lebedenco dispune de un sistem de alimentare cu apă, operat de ÎM “Ur-slepsService”, dar nu dispune de un sistem de canalizare. Starea și performanțele multor elemente a infrastructurii de apă și canalizare este relativ slabă. Problemele majore includ:

- Servicii inadecvate de întreținere și operare;
- Volum mare de apă nefacturată provocată de scurgeri din rețea (apa care nu aduce venituri);
- Lipsa investițiilor suficiente pentru reabilitarea/extinderea infrastructurii de apă/canalizare;
- Lipsa personalului experimentat pentru promovarea, managementul și implementarea investițiilor la scara largă;
- Management ineficient al costurilor de operare, întreținere și personal;
- Cadru instituțional inadecvat, roluri și responsabilități neclare ale instituțiilor/autorităților implicate în gestiunea utilităților publice;

2 Situația curentă privind aprovizionarea cu apă și canalizare

2.1 Resursele de apă și calitatea apei

Resursele de apă ale Republicii Moldova sunt constituite din ape de suprafață și ape subterane. Când privește apele de suprafață, în Republica Moldova există două bazine hidrografice majore: râurile Nistru și Prut. Aceste două râuri constituie sursele principale de apă pentru alimentarea cu apă potabilă. A doua sursă, apa subterană, este folosită pentru livrarea centralizată a apei pentru scopuri de folosință casnică și industrială. Apa subterană este captată din zece acvifere. În Republica Moldova, apele subterane constituie principala sursă de alimentare cu apă potabilă pentru 100% din populația rurală și 30% din populația urbană, sau pentru 65% din populația totală a țării. Celelalte 35% din populație folosesc apa de suprafață drept sursă de apă potabilă.

În majoritatea zonelor rurale din R. Moldova, în general, precum și în raionul Cahul, apa subterană de adâncime mică este folosită ca sursă de apă. Pentru apa freatică de adâncime mică, problema majoră constă în concentrația de nitrați și contaminarea cu substanțe microbiologice, care este cel mai mult probabil cauzată de infiltrarea apelor uzate neepurate din latrine, precum și ca rezultat al creșterii numărului de vite în sectorul particular. Majoritatea acviferelor de adâncime nu furnizează apă potabilă de calitate, cu excepție în unele zone rurale și zone îndepărtate, unde se află zona captării, acest fapt datorându-se topografiei ariei protejate și neinfluențate de activitățile antropogenice.

În prezent, locuitorii din com. Lebedenco nu dispun de apă potabilă tratată. Principala sursă de aprovizionare cu apă a locuitorilor com. Lebedenco sunt apele subterane. Atunci când vorbim despre apele subterane din Republica Moldova, trebuie să distingem între apa freatică din fântânile de adâncime mică (2 - 40 m) și apa subterană din fântânile adânci (100 - 300 m).

Alte surse de alimentare sunt sondele arteziene, izvoarele de captaj, fântânile, râulețele Cahul, Cotihana, Salcia Mare, Salcia Mică, Valea Halmagei, Tigheci, Lărguța care nu sunt relevante ca sursă directă de apă pentru sistemele centralizate de alimentare cu apă, deoarece ele au debite relative mici și se confruntă cu variații sezoniere de debit considerabile. Toate aceste surse aprovizionează cu apă nu doar populația raionului Cahul, dar asigură și condiții pentru dezvoltarea industriei, agriculturii și tuturor domeniilor vieții social-economice.

Apele subterane reprezintă principala sursă de alimentare cu apă potabilă a localității. Conform buletinelor lunare de analiză a apei potabile calitatea apei din rețeaua gestionată de ÎM "UrslepsService" nu corespunde indicatorilor chimico-bacteriologici și fizici, cu excesul mare de azotiți, nitrați și azotiți.

Conform avizului igienic nr.195 din 15.08.2015, eliberat de medicul șef sanitar de stat al Centrului de Sănătate Publică Cahul privind starea sondei și calitatea apei din sursa menționată, apa din izvoarele de captaj nu se poate folosi în scopuri potabile. Se recomandă: "În perioada avizării strict de respectat regulamentul igienic nr. 06.3.16-95 și cerințele aprobate de HG nr 934/2 din 15.08.2007."

Rețeaua hidrografică a raionului Cahul este determinată de bazinele hidrografice ale râului Prut. Alimentarea cu apă a populației din com. Lebedenco în scopuri potabile, menajere și de producție se efectuează din surse centralizate cât și din surse descentralizate (aprox. 367 fântâni mină). Apele subterane de mică adâncime sunt folosite ca sursă de apă. Pentru apă freatică de mică adâncime problema majoră este concentrația de nitrați și contaminarea microbiologică, care este cel mai probabil cauzată de infiltrarea apei uzate neepurate din latrine, sisteme de canalizare proaste și dejecțiilor de

la animalele din gospodăriile individuale. Majoritatea fântânilor de adâncime mică nu asigură calitatea suficientă a apei, debitul de apă variază în dependență de anotimp, iar unele dintre ele chiar seacă în perioadele secetoase.

În sudul Moldovei se atestă o scădere a nivelului pânzei freatice, precum și un deficit sporit de surse sigure de apă potabilă. Din cauza situării lor în apropierea surselor de poluare, majoritatea fântânilor și izvoarelor depășesc limitele maxim admisibile în ceea ce privește conținutul de flor, amoniac, nitrați și nitriți. Ca urmare, este afectată starea sănătății populației, cei mai vulnerabili fiind copiii și persoanele în etate. Ca rezultat crește incidența unor asemenea maladii ca hepatita virală A, dizenteria, bolile diareice acute, caria dentară ș. a.

2.2 Infrastructura de aprovizionare cu apă și servicii de canalizare

Comuna Lebedenco, r. Cahul a fost inclusă în Proiectul “Modernizarea serviciilor publice locale în sectorul aprovizionării cu apă și canalizare pentru raionul Cahul”. În 2013 a fost finalizată documentația tehnică de proiect pentru localitățile din Clusterul “D” (Cahul – Lebedenco – Hutulu – Ursoaia – Pelinei – Sătuc – Vladimirovca – Găvănoasa) privind aprovizionarea cu apă și canalizare de la Întreprinderea Municipală “Apă - Canal” Cahul, proiect finanțat de Consiliul Raional Cahul în sumă de 1, 2 mln. lei.

Acordul de finanțare prevede alocarea mijloacelor financiare pentru construcția magistralei de apeduct de la stația de pompare a or. Cahul pînă în comuna Lebedenco, precum și a rețelelor interioare de apeduct pentru localitățile Hutulu, Lebedenco și Ursoaia, extindere ce presupune investiții din partea donatorilor de circa 2,4 mil. euro. Prin care sau extins serviciile Întreprinderii Municipale “Apă - Canal” Cahul mărind rețeaua de alimentare cu apă, sporind numărul branșamentelor și modernizând stațiile de pompare și alte instalații.

În prezent s. Lebedenco, Ursoaia, Hutulu se alimentează din izvoare de captaj de adâncime mică. Stratul acvifer fiind la adâncimi mici în unele zone al localității de la 2-10 m, pe alocuri iese la suprafață. Fântînile mină fiind o sursă principală de alimentare cu apă mai ales în partea de jos a s. Ursoaia. Un număr foarte mare de fântini mină (aprox. 367 fântini) se află pe teritoriul privat al consumatorilor cît și al agenților economici, din care numai 20% pe teritoriul public, ce limitează controlul calității apei.

Apeductul aflat în exploatare constă din izvoarele de captaj, turnuri de acumulare a apei și rețelele de distribuție a apei potabile construite în 1970-1980, dintre care:

- 2 captaje în s. Lebedenco - nefuncționale, aflate în stare avariata;
- 2 captaje în Ursoaia, Hutulu – funcționale, clădirea captajului fiind în stare avariata, zonele de protecție sanitară lipsesc.

Aprovizionarea cu apă potabilă, a carui gestionar al rețelelor fiind ÎM “UrslepsService” – se efectuează din 2 izvoare de captaj, unde la rîndul ei este pompată în 4 castele de apă potabilă cu capacitatea de la 15-30 m.cubi fiecare. Izvoarele de captaj sunt situate în partea de jos a satului Ursoaia, unde apa este pompată în castele de apă, care apoi cu ajutorul rețelei gravitaționale este transportată spre s.Lebedenco și s.Hutulu.

Localitatea dispune de următoarele capacități de transport și distribuție a apei către consumatori: prin intermediul rețelei gravitaționale cu lungimea 8 km, cu diametrul de 63 - 15. Rețelele exterioare sunt în circuit inelar și ramificat, starea lor este satisfăcătoare, materialul țevilor de apă fiind 4 km din polietilenă și 4 - oțel, fontă.

Clădirea captajului și funcționarea instalațiilor centrale de aprovizionare cu apă necesită reconstrucție și reparație capitală.

Zona sanitară de protecție nu este amenajată, îngrădită conform proiectului ZPS. Surse de poluare a apei subterane pe teritoriul ZPS și în vecinătate au fost depistate condiționat.

Captarea apei se face cu ajutorul a 3 pompe funcționale. Pornirea și oprirea pompelor, cât și schimbarea, se face manual la un anumit interval de timp în dependență de consum. La umplerea a 2 castele de apă, manual se schimbă la umplerea celorlalte 2 castele. Umplerea castelilor cu apă cât și reglarea lor se face manual numai de o singura persoană responsabilă.

Pe timp de vara, în unele cazuri apa se livrează cu întreruperi, cauza fiind consumul mare de apă, debitul insuficient.

Apele menajere de la obiecte socio-culturale sunt evacuate în haznale individuale pietruite impermeabile. Evacuarea apelor uzate menajere pe măsura acumulării este efectuată cu transport specializat la stația de epurare din or. Cahul. Din sectorul privat în gospodăriile conectate la apeduct, apele uzate sunt evacuate în haznale individuale, de unde în majoritatea cazurilor se infiltrează în sol.

Localitatea nu dispune de planul general al localității pentru care s-a întocmit proiectul rețelei de distribuție, proiectul tehnic al rețelei de apă și datele de bază necesare pentru extinderea rețelei, care prezintă un grad mai mare de fiabilitate în exploatare și întreținerea rețelei de apă.

Odată cu creșterea numărului populației cu acces la apă, în special în mod centralizat, crește consumul de apă, în special menajeră, și respectiv cel al apelor uzate, care se deversează în sol din lipsa canalizării. Totodată, lipsa canalizării apelor uzate duce la poluarea mediului, prin contaminarea apelor de suprafață și a celor subterane. Deși pentru aprovizionarea cu apă și canalizarea localităților țării se alocă mijloace financiare, se constată că îmbunătățirea calității apei distribuite către consumator nu corespunde parametrilor de calitate apei potabile, aceasta putând fi utilizată doar în alte scopuri decât potabile. În același timp, deși 60 % din populația rurală din țară se alimentează cu apă din fântâni, calitatea acesteia nu corespunde normativelor, în unele cazuri conținând substanțe dăunătoare. O altă problemă ce ține de nerealizarea obiectivelor este poluarea mediului din cauza lipsei sistemelor de canalizare și epurării neadecvate a apelor reziduale.

2.3 Accesibilitatea și calitatea serviciilor. Acoperirea cu apă potabilă

2.3.1 Serviciul de alimentare cu apă

În com. Lebedenco gradul de conectare la rețele de alimentare cu apă este de 23.70 %. Volumul de apă produs în mediu pe zi este de 500 metri cubi, care nu prezintă o tendință clară și uniformă. Costul unui m.cub de apă, este de 7.50 lei, care a fost stabilit în anul 2011 prin decizia Consiliului local a com. Lebedenco.

Tabelul 2-1: Nivelul de acoperire cu servicii de alimentare cu apă (SAA)

Nivelul de acoperire cu servicii de alimentare cu apă (SAA)	cu servicii AA		
	Rural	femei	bărbați
Total populație din comună	2423	1027	1015
copii (0 – 18 ani)	471		
persoane cu dizabilități	116		
copii cu dizabilități	-		
pensionari	404		
pensionari singuratici	60		
șomeri	-	3	
Total gospodării			886

cu trei și mai mulți copii monoparentale care beneficiază de ajutor social în care unul sau ambii membri ai familiei sunt plecați peste hotare				11 20 34 -
% din gospodăriilor vulnerabile (cu trei și mai mulți copii, monoparentale, care beneficiază de ajutor social, în care unul sau ambii soți sunt plecați peste hotare, șomeri) conectate la rețeaua cu apă din totalul gosp. vulnerabile				2 %
Total populație care are acces la serviciile de alimentare cu apă				23,7 %
Gospodării conectate la SAA: gospodăriilor vulnerabile conectate la SAA				210 4
Instituții publice / Agenți economici	Nr.	Conduse		
		de femei	de bărbați	
Total de instituții publice sunt în comună	5	4	1	
Total de instituții publice conectate la SAA	4	4	-	
Total de agenți economici	6	2	4	
Total de agenți economici conectate la SAA	2	2	-	
Gospodării contorizate				100 %
Grad de contorizare la instituții publice				100 %
Grad de contorizare agenți economici				100 %
Tariful lunar pentru apă pers. fizice/juridice tarif diferențiat pentru grupuri vulnerabile?				7,50 lei/ 21,00 lei Nu este
Pondere gospodăriilor vulnerabile conectate la apă care au achitat integral serviciile pentru 2015				90 %
Pondere gospodăriilor vulnerabile conectate la apă care au achitat serviciile integral în 2015				90 %
Acțiuni întreprinse de primărie pentru a susține familiile vulnerabile să se conecteze la servicii și să achite serviciile				Nu sunt
ponderea agenților economici, inclusiv a celor conduse de femei care au achitat integral serviciile pentru 2015				85 %

Conform datelor disponibile de la ÎM "UrslepsService" gradul de satisfacție al locuitorilor privind calitatea apei livrate prin rețeaua de aprovizionare cu apă și pentru calitatea serviciilor de colectare și evacuare a apelor reziduale este slab.

Gradul de satisfacție al locuitorilor față de activitatea ÎM "UrslepsService" privind întreținerea și reparația rețelelor de alimentare cu apă și canalizare:

- Furnizarea apei reci – mai curînd satisfăcător;
- Calitatea apei potabile - mai curînd satisfăcător;
- Costul pentru apa menajeră - satisfăcător;
- Sistema de canalizare – nu dispun de acest serviciu;
- Sistema de epurare - nu dispun de acest serviciu;
- Accesul populației la informația despre sistema de apă și canalizare - mai curînd satisfăcător;
- Mecanismul de reclamare privind serviciile de apă și canalizare - mai curînd satisfăcător;
- Costul pentru apă potabilă – foarte satisfăcător;

- Implicarea populației în organizarea/luarea deciziilor privind serviciile de apă și canalizare – mai curînd nesatisfăcător.

Aprecierea serviciului de apă și canalizare (1-foarte redus, 5-foarte înalt) cu următoarele aspecte:

- Respectarea legislației RM în domeniul serviciului de apă și canalizare – 2;
- Mecanismul de implementare a legislației – 3;
- Relațiile dintre primărie și gestionarul serviciului de apă și canalizare – 2;
- Sursele financiare pentru menținerea și întreținerea rețelelor de apă și canalizare – 4;
- Calitatea serviciului de apă și canalizare prestat populației – 3;
- Calificarea personalului implicat în prestarea serviciilor de apă și canalizare – 1;
- Calitatea gestionării serviciului de apă și canalizare – 4;
- Accesul populației sărace la serviciul de apă și canalizare – 3;
- Monitorizarea și evaluarea serviciului de apă și canalizare din partea primăriei – 2;
- Implicarea populației în luarea deciziilor privind serviciile de apă și canalizare – 3
- Gradul de informare a populației despre activitatea primăriei în domeniul serviciului de apă și canalizare – 4.

În rezultatul evaluării datelor colectate au fost constatate următoarele probleme:

- Problema centrală a lipsei de acces la apă potabilă, manifestată în cazul unora dintre familiile sărace este dată de lipsa resurselor pentru a plăti consumul respectiv, ori conectarea la rețeaua cu apă, atît pentru gospodăriile vulnerabile (cu trei și mai mulți copii, monoparentale, care beneficiază de ajutor social, în care unul sau ambii soți sunt plecați peste hotare, șomeri) cît și pentru pensionari și persoane cu dizabilități;
- Datoriile tind să crească, în cazul localităților mai sărace, acumulând un potențial ridicat de tensiuni sociale și afectând, pe termen lung, dezvoltarea sau măcar menținerea la nivelul actual a sistemelor de distribuție;
- Cazurile de pierderi generate de calitatea proastă a instalațiilor interioare, relate de cei intervievați sunt, mai degrabă rare, totodată, apar adesea în discursul oficialilor și locuitorilor problemele ce țin de vechimea sau calitatea proastă a conductelor;
- Repararea, îmbunătățirea și extinderea conductelor se află în impas, datorită lipsei de resurse financiare;
- Gradul de modernitate al localității este cel ce determină diferențe, în ceea ce privește extensia rețelelor publice și accesul permanent la apă;
- O altă categorie afectată de un risc înalt al sărăciei sînt pensionarii, mai ales pensionari singuratici;
- Prioritizarea problemelor comunitare nu este foarte diferită între genuri, atît bărbații cît și femeile pun pe primul loc problema alimentării cu apă de calitate și evacuarea apelor reziduale, deși femeile într-o măsură mai mare optează pentru crearea și dezvoltarea serviciilor de apă și canalizare.

2.3.2 Pierderi de apă în rețele

O analiză a pierderilor de apă în rețelele de alimentare cu apă în localitate nu a fost posibilă de a fi făcută din motivul lipsei evidenței (măsurare debite) la sursa de apă. Durata medie de intervenție pe sectorul de apeduct public, în caz de avarie este declarat d aproximativ 2-3 ore. Procesarea unei cereri de branșare la rețeaua publică de apă este de pînă la 3 zile. Costul conectării este de 300 de lei, care se achita din contul consumătorului. În decursul anilor 2014-2015 nu a fost efectuată nici o conectare la rețeaua de apă centralizată.

Alte cauze ce conduc la insuficiența debitului către consumatorii finali:

- Nerespectarea instrucțiunilor de folosire-exploatare;
- Sistemul de evidență a facturilor de plată pentru consumul de apă este în formă de bon;
- Perioada de verificare metrologică a contoarelor mare (o dată la 5 ani) de cele mai dese cazuri nu se respectă. În condițiile de calitate a apei subterane din R. Moldova și calitatea transportării în conducte, contoarele încep să aducă erori de măsurare la 1,0 ÷ 1,5 ani de exploatare;
- ÎM “UrslepsService” nu dispune de echipament, utilaje, personal și resurse să reacționeze în caz de avarie, ceea ce duce la pierderi de apă fracturate și decalaj mare între apometru la intrare în sat și suma apei fracturate de consumatori;
- Avarii la branșamente ascunse, nu sunt utilaje suficiente ca să reacționeze în caz de avarii ascunse, avarii la branșamente ascunse;
- Frecvența de înlocuire/ reabilitare a conductelor de apă, echipament de pompare, elemente de acționare de pe rețele numai în caz de avarie;
- Lipsesește un plan GIS actualizat și clar cu rețele de apă potabilă și canalizare , lipsa hărților digitizate, pe hîrtie;
- Majoritatea cazurilor ivite în practică, demonstrează că pierderile de apă, pe instalațiile interioare pot prin cumulare să fie semnificative, fără a fi înregistrate de contoarele de branșament. Ele pot fi cauzate de avarii ale sistemului de distribuție interioară sau de instalații neetanșe. Un fir de apă cu diametrul de doar 2 mm care scapă pe un singur robinet sau vas WC neetanșe, nesesizată de contorul de branșament - poate duce la o pierdere de pînă la 18 m³ pe lună. Pentru comparație, o persoană consumă teoretic în medie doar cca. 6 m³ de apă rece într-o lună;
- Decalajul calendaristic al dății de citire al contorului de branșament de către gestionar;
- Reclamații pe sectorul public de apă și canalizare este doar în formă verbală.

În concluzie, ÎM “UrslepsService” nu dispune de resurse financiare proprii pentru a realiza reabilitarea rețelelor și a lucrărilor de reparație, acestea se realizează doar în urma avariilor provenite. Serviciile de AAC sunt finanțate din tarife, contribuții locale, bugete locale și din alte surse. Prin urmare, tarifele acoperă costurile generale de operare, în timp ce costurile de întreținere sunt suportate pe bază ad-hoc. De aici rezultă că întreținerea este de obicei organizată doar în cazuri de defecțiuni ale sistemului (scurgeri din conducte, defectarea pompelor sau similar) și este acoperită fie din fonduri suplimentare, colectate de la populație, fie din bugetul local al comunei.

2.3.3 Serviciul de canalizare și epurare a apelor uzate

Efectele negative asupra mediului sunt din cauza lipsei sistemului de canalizare complet, gospodăriile au fose septice și deversarea apelor reziduale menajere are loc în locuri neamenajate prin infiltrații în sol.

Vidanjarea apei reziduale de la consumatori din fosele septice, se transportă spre stația de epurare din raionul Cahul.

Analiza situației privind asigurarea populației cu sisteme centralizate de canalizare din punct de vedere al accesibilității și calității acestor servicii ne permite să facem următoarele concluzii:

- Sistemul de canalizare nu există, fosele septice neamenajate, ceea ce duc la poluarea mediului sau nu îndeplinesc cerințele legale de protecție a mediului;
- Nu sunt luate măsuri pentru a mări accesul grupurilor vulnerabile la servicii de apă și canalizare.

În prezent com. Lebedenco dispune un proiect tehnic al sistemului de canalizare și stația de epurare. Acest proiect urmărește rezolvarea problemei de evacuare și epurare a apei uzate dintr-o regiune a satului și a instituțiilor de menire socială (școala, grădinița).

Fiecare locuință se va conecta la rețeaua stradală, rețeaua stradală va fi conectată la colectorul principal care va deversa apa uzată la o stație de epurare locală. Toată apa uzată din acest sector a com. Lebedenco va fi epurată cu ajutorul unei stații de epurare proiectată.

Apa uzată din rețeaua publică a com. Lebedenco va intra gravitațional în stația de pompare. Stația de pompare va pompa apa uzată în căminul dotat cu grătar cu șnec, de aici gravitațional apa va trece în deznisipător. Din deznisipător apa gravitațional va trece într-un tanc septic, apoi cu ajutorul pompelor apa uzată va trece în modulul biologic. După modulul biologic apa va fi dezinfectată cu ajutorul unor lămpi ultraviolet și apoi spre emisar.

Tabelul 2-2: Numărul de personal planificat și de facto în prestarea serviciilor de apă

Denumire	Personal planificat	Personal de facto	Dintre care femei
Serviciul de apă	2	2	1

Recomandări privind dezvoltarea sectorului aprovizionare cu servicii apă și canalizare:

- Măsuri pentru a îmbunătăți activitatea serviciului de apă și canalizare:
 - Calcularea corectă a tarifului pentru apă și canalizare;
 - Transmiterea serviciului de apă și canalizare în concesiune unui operator regional;
 - Îmbunătățirea calității apei;
 - Ridicarea calificării personalului antrenat în prestarea serviciului;
 - Evaluarea permanentă a nivelului de satisfacție a beneficiarilor;
 - Îmbunătățirea accesului la servicii a păturilor vulnerabile;
 - Modernizarea tehnologiilor și a utilajului din dotare.

- Instruirea personalului implicat în prestarea serviciului de apă și canalizare:
 - Evaluarea și monitorizarea calității serviciului;
 - Dezvoltarea relațiilor cu beneficiarii.

Analiza situației privind nerespectarea normelor din domeniul sănătății publice al sectorului ACC din punct de vedere al accesibilității și calității acestor servicii ne permite să facem următoarele concluzii:

- Locurile de deversare a apelor uzate neepurate sau epurate insuficient și fără dezinfectare pot deveni un focar de infecții și de poluare a mediului;
- Populația utilizează, din lipsa sistemului de canalizare, haznale sau rezervoare de stocare a apelor uzate neetanșate, care aduc la poluarea apelor subterane de adâncime mică în timp și a celor de adâncime mare (sonde arteziene);
- Neasigurarea menținerii stării de curățenie pe întreg teritoriul stațiilor de producere a apei pentru consum uman, atât în clădirile cu diferite instalații, cât și pe terenul din zona de protecție sanitară;
- Neîndepărtarea apelor uzate menajere provenite de la locuințele neracordate la un sistem de canalizare prin vidanșarea foselor septice proiectate, executate, amplasate, exploatate și întreținute conform normelor în vigoare, precum și deversarea lor în locuri neautorizate în acest scop;
- Neefectuarea periodică sau după necesitate a lucrărilor de igienizare și revizuire a instalațiilor și echipamentelor, precum și a lucrărilor de recondiționare și reparare a clădirilor unităților sanitare;
- Neîntocmirea și nerespectarea procedurilor specifice activității de curățenie, dezinfecție și sterilizare în unitățile sanitare;
- Neasigurarea de către gestionar a presiunii necesare ascensiunii apei până la ultimul nivel al clădirilor sau construcțiilor ori neasigurarea de către proprietarii acestora a instalațiilor necesare ascensiunii apei pentru consum uman până la ultimul nivel, precum și menținerea în stare de nefuncționare a acestor instalații;
- Neremedierea operativă de către proprietarii imobilelor a avariilor instalațiilor de apă și canal din incinta acestora și/sau neevacuarea apelor care se acumulează în subsolurile imobilelor;
- Neevacuarea periodică și ori de câte ori este necesar a conținutului instalațiilor mici de colectare a apelor uzate, administrate de persoane fizice sau juridice;
- Nerespectarea normelor în vigoare privind colectarea, tratarea și evacuarea apelor uzate provenite din unitățile sanitare, precum și de la orice unități care prin specificul lor contaminează aceste ape;
- Lipsa dotării cu grup sanitar a locuințelor și a unităților de orice fel;
- Răspândirea neorganizată, direct pe sol sau în bazinele naturale, a apelor uzate menajere și industriale și/sau deversarea acestor ape în zona de protecție sanitară a surselor și instalațiilor centrale de alimentare cu apă;
- Neasigurarea cu apă potabilă.

2.4 Cadrul instituțional, operatori – servicii de alimentare cu apă și canalizare

Responsabilitățile înființării, administrării, gestionării și finanțării serviciilor de alimentare cu apă și canalizare revine, conform legislației în vigoare revine autorităților administrației publice locale, consiliilor locale a comunelor și Consiliului Raional Cahul.

Autoritățile locale cu atribuții și competențe în sfera serviciilor comunitare de utilități publice sunt:

- Consiliul raional Cahul – pentru servicii de interes raional;
- Consiliile locale de nivelul I – pentru servicii de interes local;
- Asociațiile de cooperare intercomunitară (necesare de a fi înființate) definite ca instituții publice și înființate de administrațiile publice locale, care își asumă și exercită atribuțiile, responsabilitățile și drepturile pe domeniul strict al serviciului de alimentare cu apă și canalizare, pentru și în numele autorităților administrațiilor publice locale asociate.

Pentru ajustarea cadrului instituțional la nivel local Consiliul Raional Cahul urmează să creeze prin decizia sa Unitatea de Monitorizare a Serviciilor Comunale de Utilități Publice. Prin Regulamentul de organizare și funcționare, se vor atribui următoarele competențe:

Operatori – servicii de alimentare cu apă și canalizare

Serviciile publice de alimentare cu apă și canalizare sunt furnizate/prestate de operatori specializați (întreprinderi municipale și individuale, societăți pe acțiuni, în comandită, societăți cu răspundere limitată, întreprinderi cu altă formă juridică de organizare) care pot fi:

- Compartimente de specialitate ale autorității administrației publice locale;
- Agenți economici, indiferent de forma juridică de organizare;
- Persoane fizice și/sau asociații ale acestora.

Principalul operator al serviciilor de alimentare cu apă și canalizare a raionului Cahul este Întreprinderea Municipală "Apă-Canal Cahul". Majoritatea localităților din raionul Cahul, care au organizat servicii de alimentare cu apă și canalizare sub diferite forme necesită a reorganiza și moderniza formele de organizare juridică a operatorilor respectivi.

Planificarea sectorului de alimentare cu apă și canalizare

Consiliile locale trebuie să asigure punerea în practică a unei gestiuni eficiente, performante și durabile, orientate asupra rezultatelor. În funcție de natura și starea serviciului, de necesitatea asigurării celui mai bun raport preț /calitate, de interesele actuale și de viitor ale localității, precum și de mărimea și complexitatea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare autoritățile locale vor adopta una dintre modalitățile de gestiune a serviciilor de alimentare cu apă și canalizare, și anume:

- Gestiunea directă;
- Delegarea de gestiune.

Serviciile comunitare de utilități publice vor fi adaptate la formele de gestiune și la modul de finanțare care să țină cont și de efectele produse de activitatea furnizată/prestată în ceea ce privește solidaritatea socială, protecția mediului și amenajarea teritoriului. Bunurile din proprietatea publică sau privată ale unității administrativ teritoriale, utilizate pentru furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice pot fi date în administrare și exploatare operatorilor prin gestiune directă sau pot fi concesionate unui operator, ca urmare a exercitării gestiunii delegate. Indiferent de modalitatea de gestiune adoptată, desfășurarea activităților specifice a serviciului de alimentare cu apă și canalizare se va realiza în baza unui regulament al serviciului și al unui caiet de sarcini, unde sunt stabiliți în mod obligatoriu Indicatorii de performanță privind cantitatea și calitatea serviciului, cât și modul de evaluare/cuantificare a acestora. Pentru furnizarea / prestarea unor servicii publice performante, rentabile din punct de vedere economico-financiar, Consiliile locale au obligația de a lua deciziile optime de gestiune a acestora. O serie de constrângeri de ordin economico-financiar, instituțional, de ordin investițional și de atragere a resurselor financiare externe cât și de obligativitatea furnizării /prestării serviciilor de către operatori specializați autorizați justifică orientarea autorității locale în luarea decizii

Gestionarea și finanțarea serviciilor de alimentare cu apă și canalizare în com. Lebedenco este asigurată de ÎM "UrslepsService". Deficitul de viziuni cuprinzătoare a managementului ÎM referitor la modul de dezvoltare a entităților nu au permis aprobarea și implementarea strategiilor de dezvoltare pe termen mediu și lung, care ar stabili principalele direcții și priorități de dezvoltare. De asemenea, ÎM nu dispune nici de planuri de dezvoltare pe termen scurt și mediu, fapt ce denotă incapacitatea managementului ÎM de a prognoza activitățile acestora și a gestiona riscurile aferente acestor activități. Totodată, ÎM nu au inițiate/elaborate nici planuri investiționale, orientate spre extinderea, modernizarea și formarea unui nou model de prestare a serviciilor.

În concluzie, în baza informațiilor prezentate și a provocărilor strategice din domeniul aprovizionării cu servicii apă/canalizare rezultă, că în acest domeniu există o multitudine de probleme care necesită soluționare.

2.5 Analiza SWOT a sectorului de alimentare cu apă și canalizare.

Punctele tari	Punctele slabe
Proiectul tehnic al rețelelor de apă și canalizare elaborat Acces la sursa de apă a instituțiilor educative Grad înalt de contorizare Serviciu funcțional 24/24	Capacitate joasă de atragere a investițiilor Apă poluată în fântâni Lipsa rețelei , traseului principal pe unele străzi Lipsa rețelei de canalizare Poluarea solului și apelor de suprafață
Oportunități	Riscuri
Regionalizarea serviciilor de apă/canalizare și fortificarea operatorului Continuarea procesului de descentralizare și a inițiativelor de dezvoltare regională la nivelul Republicii Moldova; Cooperare transfrontalieră; Schimb de experiență și îmbunătățirea colaborării în cadrul Euroregiunii "Dunărea de Jos"	Instabilitate politică și economică Influența factorului politic în realizarea programelor de dezvoltare Calamități naturale (seceta) Inflația

3 Direcțiile strategice de dezvoltare a sectorului de ACC, 2016 – 2021

3.1 Viziune

Viziunea reflectă punctul final de dezvoltare al sectorului, fiind sinteza tuturor activităților planificate PDC.

Viziunea comunei Lebedenco privind dezvoltarea sectorului AAC.

Rețea de apă și canalizare accesibilă pentru toți locuitorii și instituțiile publice, livrare neîntreruptă a apei în regim 24/24, elaborate mecanisme de compensare a cheltuielilor pentru păturile social vulnerabile. Folosirea sistemului centralizat de canalizare va diminua poluarea mediului, va proteja sursele de apă potabilă, va asigura un mediu sănătos pentru locuitorii comunei. Stație de epurare a apelor uzate funcțională, care va micșora poluarea mediului.

3.2 Obiective strategice

În cadrul atelierului de lucru au fost discutate disfuncționalitățile în activitatea sectorului AAC și aspectele critice ale capacităților instituționale și funcționale ale administratorului serviciului. Având ca bază rezultatele analizei capacităților, au fost formulate următoarele Obiective Strategice:

- Obiectiv strategic 1. Administrare eficientă a rețelelor AAC;
- Obiectiv strategic 2. Infrastructura dezvoltată de aprovizionare cu apă și servicii de canalizare;
- Obiectiv strategic 3. Beneficiari informați despre serviciile din domeniul AAC.

4 Plan de acțiuni pentru sectorul AAC, (2016 – 2021).

Obiectiv strategic 1. Administrare eficientă a rețelelor AAC.

ACTIVITĂȚI/PROIECTE	PERIOADA	Costuri, lei	Parteneri	Indicatori	Responsabil
Încheierea acordului de creare a operatorului regional de aprovizionare cu apă - SA "Apa Canal Cahul"	2016	-	Consiliul raional Cahul, ADR Sud	Acord consultat cu cel puțin 30% din beneficiari, inclusiv persoane cu dizabilități, persoane în etate. Cel puțin 40% din persoanele participante la consultări vor fi femei.	Primarul
Aprobarea de către CL Lebedenco a delegării gestiunii serviciului către societatea pe acțiuni "Apa Canal Cahul"	2017	-	Consiliul raional Cahul, ADR Sud	Cel puțin 30% din beneficiari, vor fi informați despre delegarea gestiunii serviciului către SA Apa Canal Cahul 40% din beneficiarii informați vor fi femei	Primarul, Secretarul CL
Aprobarea de către CL Lebedenco a contractului de delegare a gestiunii serviciilor de alimentare cu apă către SA Apa Canal Cahul	2017	-	Consiliul raional Cahul, ADR Sud	Cel puțin 30% din beneficiari, vor fi informați despre contractul de delegare a gestiunii serviciilor de alimentare cu apă către SA Apa Canal Cahul 40% din beneficiarii informați vor fi femei	Primarul, Secretarul CL
Semnarea contractului de delegare a gestiunii serviciilor de alimentare cu apă cu SA Apa Canal Cahul	2017	-	Consiliul raional Cahul, ADR Sud	Cel puțin 30% din beneficiari, vor fi informați despre semnarea contractului de delegare a gestiunii serviciilor de alimentare cu apă către SA Apa Canal Cahul 40% din beneficiarii informați vor fi femei	Primarul,
Crearea Comitetului Local de Cetățeni (CLC)	2016	-	ADR Sud	Componența CLC consultat cu cel puțin 30% din beneficiari, inclusiv persoane cu dizabilități, persoane în etate. Cel puțin 40% din persoanele participante la consultări vor fi femei. Cel puțin 40% din membrii CLC vor fi femei	Primarul
Consultarea comunității privind contribuția pentru conectarea la sistemul de apă nou construit	2016-2017	-	Consiliul local	Contribuție consultată cu cel puțin 30% din beneficiari, inclusiv persoane cu dizabilități, persoane în etate. Cel puțin 40% din persoanele participante la consultări vor fi femei. Decizie aprobată	Primarul
Stabilirea costurilor pentru conectarea la rețeaua de canalizare a gospodăriilor individuale	2017	-	Consiliul local	Costuri consultate cu cel puțin 30% din beneficiari, inclusiv persoane cu dizabilități, persoane în etate. Cel puțin 40% din persoanele participante la consultări vor fi femei.	Primarul
Revizuirea tarifului pentru livrarea apei potabile. Aprobarea tarifului pentru servicii de alimentare cu apă potabilă	2017	-	Consiliul local	Tarif consultat cu cel puțin 30% din beneficiari, inclusiv persoane cu dizabilități, persoane în etate.	Primarul

ACTIVITĂȚI/PROIECTE	PERIOADA	Costuri, lei	Parteneri	Indicatori	Responsabil
(tariful va fi unic si elaborat de catre Apa Canal Cahul)				Cel puțin 40% din persoanele participante la consultări vor fi femei.	
Elaborarea regulamentului de compensare a cheltuielilor pentru conectarea la rețeaua de apă a păturilor social vulnerabile	2016	-	Consiliul raional Cahul, ADR Sud	Regulament consultat cu cel puțin 30% din beneficiari, inclusiv persoane cu dizabilități, persoane în etate. Cel puțin 40% din persoanele participante la consultări vor fi femei.	Secretarul CL
Participare la instruire de perfecționare profesională, scriere de proiecte a specialiștilor din domeniu AAC	2016-2021	5 mii	ADR Sud	Cel puțin 10 persoane, inclusiv 4 femei vor fi instruite	Primarul
Organizarea vizitelor de schimb de experiență în țară și peste hotare	2016-2021	10 mii	ADR Sud	Cel puțin patru vizite organizate Cel puțin 20 persoane. Inclusiv 8 femei vor participa la vizitele de schimb	Primarul

Obiectiv strategic 2. Infrastructura dezvoltată de aprovizionare cu apă și servicii de canalizare.

ACTIVITĂȚI/PROIECTE	Perioada de implementare	Costuri, lei	Parteneri	Indicatori de performanță	Responsabil
Renovarea rețelelor interne de apă și canale-zare la gimnaziul Aleco Russo	2016-2018	200 mii lei	Consiliul raional	Numărul de beneficiari, femei, bărbați, copii, persoane cu dizabilități Cel puțin 70% din beneficiari vor fi satisfăcuți de serviciile prestate în primul an Cel puțin 70% din femeile beneficiare de servicii vor fi satisfăcute de serviciile prestate în primul an	Directorul gimnaziului
Renovarea rețelelor interne de apă și canale-zare la gimnaziul Lomonosov, s. Lebedenco	2016-2018	200 mii lei	Consiliul raional	Numărul de beneficiari, femei, bărbați, copii, persoane cu dizabilități Cel puțin 70% din beneficiari vor fi satisfăcuți de serviciile prestate în primul an Cel puțin 70% din femeile beneficiare de servicii vor fi satisfăcute de serviciile prestate în primul an	Directorul gimnaziului
Renovarea rețelelor interne de apă și canale-zare la grădinița de copii din s. Ursoaia	2016-2018	150 mii lei	Consiliul raional	Numărul de beneficiari, femei, bărbați, copii Cel puțin 70% din beneficiari vor fi satisfăcuți de serviciile prestate în primul an Cel puțin 70% din femeile beneficiare de servicii vor fi satisfăcute de serviciile prestate în primul an	Primarul
Renovarea rețelelor interne de apă și canale-zare la Oficiul Medicului de familie din s. Ursoaia	2016-2018	100 mii lei	Consiliul raional	Numărul de beneficiari, femei, bărbați, copii, persoane cu dizabilități, persoane în etate Cel puțin 70% din beneficiari vor fi satisfăcuți de serviciile prestate în primul an	Directorul Centrului de Sănătate

ACTIVITĂȚI/PROIECTE	Perioada de implementare	Costuri, lei	Parteneri	Indicatori de performanță	Responsabil
Renovarea rețelelor interne de apă și canalizare la Centrul de Sănătate din s. Lebedenco	2016-2018	100 mii lei	Consiliul raional	Cel puțin 70% din femeile beneficiare de servicii vor fi satisfăcute de serviciile prestate în primul an Numărul de beneficiari, femei, bărbați, copii, persoane cu dizabilități, persoane în etate Cel puțin 70% din beneficiari vor fi satisfăcuți de serviciile prestate în primul an Cel puțin 70% din femeile beneficiare de servicii vor fi satisfăcute de serviciile prestate în primul an	Directorul Centrului de Sănătate
Renovarea rețelelor interne de apă și canalizare la Primăria din s. Lebedenco	2016-2018	100 mii lei	Consiliul raional	Numărul de beneficiari, femei, bărbați, copii, persoane cu dizabilități, persoane în etate Cel puțin 70% din beneficiari vor fi satisfăcuți de serviciile prestate în primul an Cel puțin 70% din femeile beneficiare de servicii vor fi satisfăcute de serviciile prestate în primul an	Primarul
Construcția rețelei de canalizare în intravilanul localității	2016-2020	5 mln	FEN	Lungimea rețelei construite, km Numărul de beneficiari, femei, bărbați, copii, persoane cu dizabilități, persoane în etate Cel puțin 70% din beneficiari vor fi satisfăcuți de serviciile prestate în primul an Cel puțin 70% din femeile beneficiare de servicii vor fi satisfăcute de serviciile prestate în primul an Ponderea beneficiarilor satisfăcuți de servicii a sporit cu cel puțin 10% în al doilea an de prestare a serviciilor	Primarul
Construcția stației de epurare	2017	2 mln	FEN	Volumul investițiilor, lei Numărul de beneficiari, femei, bărbați, copii, persoane cu dizabilități, persoane în etate Cel puțin 70% din beneficiari vor fi satisfăcuți de serviciile prestate în primul an Cel puțin 70% din femeile beneficiare de servicii vor fi satisfăcute de serviciile prestate în primul an	Primarul
Conectarea la rețeaua de canalizare a gospodăriilor individuale	2016-2020	400 mii	Agenții economici	Număr de gospodării conectate Numărul de beneficiari, femei, bărbați, copii, persoane cu dizabilități, persoane în etate Cel puțin 70% din beneficiari vor fi satisfăcuți de serviciile prestate în primul an Cel puțin 70% din femeile beneficiare de servicii vor fi satisfăcute de serviciile prestate în primul an	Primarul

ACTIVITĂȚI/PROIECTE	Perioada de implementare	Costuri, lei	Parteneri	Indicatori de performanță	Responsabil
Renovarea traseului de apă aflat în exploatare	2016-2018	2 mln	Agenții economici	Lungimea traseului renovat, km Cel puțin 70% din beneficiari vor fi satisfăcuți de serviciile prestate în primul an Cel puțin 70% din femeile beneficiare de servicii vor fi satisfăcute de serviciile prestate în primul an	Directorul ÎM Primarului
Extinderea rețelei de apă din localitate	2016-2020	4 mln	Agenții economici, FEN, CIZ	Volumul investițiilor, lei Lungimea rețelei construite, km Cel puțin 70% din beneficiari vor fi satisfăcuți de serviciile prestate în primul an Cel puțin 70% din femeile beneficiare de servicii vor fi satisfăcute de serviciile prestate în primul an	Primarul
Monitorizarea controlului metrologic a apometrelor aflate în exploatare	2016-2020	30 mii	Agenții economici	Cel puțin 30% din beneficiari, informați despre rezultatele verificării, 40% din beneficiarii informați vor fi femei	Primăria
Amenajarea zonelor de protecție a fântinilor mină, salubritatea terenului adiacent	2016-2021	3 mii	Consilierii	Cel puțin 90% de fântini au amenajate zonele de protecție	Primarul
Lichidarea gropilor de stocare (haznalelor) la instituțiile publice și gospodăriile individuale	2018-2020	30 mii	Agenții economici	Cel puțin 75% din haznale lichidate	Primarul

Obiectiv strategic 3. Beneficiari informați despre serviciile din domeniul AAC.

ACTIVITĂȚI/PROIECTE	PERIOADA	Costuri, lei	Parteneri	Indicatori	Responsabil
Organizarea unui sondaj de opinie în comuna Lebedenco cu privire la perspectiva de dezvoltare a serviciului de aprovizionare cu apă și servicii de canalizare	2016	10 mii	CIZ	Cel puțin 70% din beneficiari, inclusiv persoane cu dizabilități, persoane în etate vor participa la evenimentele de informare despre rezultatele sondajului. Cel puțin 40% din persoanele participante vor fi femei.	Primar
Informarea localnicilor cu prevederile proiectului tehnic de dezvoltare a rețelelor de apă și canalizare	Decembrie 2015	-	CIZ ADR Sud CR Cahul	Cel puțin 30% din beneficiari, inclusiv persoane cu dizabilități, persoane în etate vor fi informați despre proiectul AAC. Cel puțin 40% din persoanele informate vor fi femei.	Primarul
Organizarea lecțiilor publice despre influența calității apei asupra sănătății locuitorilor	2016-2021	-	OMF	Cel puțin 4 activități organizate anual Cel puțin 30% din beneficiari, inclusiv persoane cu dizabilități, persoane în etate vor participa la evenimentele de informare. Cel puțin 40% din persoanele participante vor fi femei.	Primarul

ACTIVITĂȚI/PROIECTE	PERIOADA	Costuri, lei	Parteneri	Indicatori	Responsabil
Organizarea evenimentelor educative despre influența calității apei asupra sănătății în instituțiile de învățământ	2015-2021	-	OMF, ADR Nord	Cel puțin 4 activități organizate anual Cel puțin 70% din beneficiari, vor participa la evenimentele de informare. Cel puțin 40% din persoanele participante vor fi femei.	Directorii instituțiilor
Instalarea panoului informativ despre proiectul în derulare	Decembrie 2015	2 mii	Instituțiile educative	Cel puțin 2 panouri informative instalate Cel puțin 30% din beneficiari, inclusiv persoane cu dizabilități, persoane în etate vor fi informați despre starea lucrurilor în AAC. Cel puțin 40% din persoanele informate vor fi femei.	Primarul, directorii instituțiilor publice
Elaborarea materialelor informaționale	2016-2021 Periodic	2000	Consiliul local	Cel puțin 4 materiale informaționale anual	Primarul
Publicarea materialelor informative în mass media	2016-2021 Periodic	1000	Directorii instituțiilor educative	Cel puțin 4 publicații anual	Secretarul consiliului local
Informarea despre calitatea apei	2016-2021 Trimestrial	1000	Centrul de Sănătate Publică,	4 comunicate anual Cel puțin 30% din beneficiari, inclusiv persoane cu dizabilități, persoane în etate vor fi informate. Cel puțin 40% din persoanele informate vor fi femei.	Secretarul consiliului local
Organizarea dezbaterilor pe tema tarifelor la servicii	2016-2021 Anual	-	ADR Sud	O dată în an cel puțin 30% din beneficiari, inclusiv persoane cu dizabilități, persoane în etate vor participa la evenimentele de informare. Cel puțin 40% din persoanele participante vor fi femei. Număr de propuneri înaintate	Primarul

5 Monitorizare și evaluare

Procesul de monitorizare și evaluare a Strategiei, Capitolul AAC vizează cadrul instituțional, instrumentele de monitorizare și evaluare, indicatorii de implementare, utilizarea și diseminarea rezultatelor monitorizării și evaluării.

Cadrul instituțional al monitorizării și evaluării este constituit din Grupul Local Comunitar format din reprezentanți ai administrației publice locale și instituțiilor publice subordonate. Grupul local comunitar va fi alcătuit din 10-12 persoane, 40% dintre care vor fi femei, care va fi responsabil de aprobarea și implementarea Planului de acțiuni, de identificarea și asigurarea resurselor financiare necesare pentru implementare proiectelor.

Rapoartele intermediare și finale de implementare a acțiunilor și proiectelor sunt instrumentele principale de monitorizare și evaluare. Trimestrial, responsabilii de implementare vor prezenta rapoarte intermediare privind implementarea proiectelor și/sau acțiunilor. La sfârșitul perioadei de implementare a proiectelor responsabilii de monitorizare vor prezenta rapoarte finale. Implementarea proiectelor finanțate din surse externe vor fi supuse monitorizării și evaluării și de către instituțiile abilitate în conformitate cu contractele de finanțare încheiate.

Rezultatele monitorizării vor fi distribuite autorității publice locale, societății civile, sectorului privat, donatorilor străini, mass-mediei și publicului larg. Difuzarea informației va avea loc prin intermediul buletinelor informative locale și mass-mediei raionale. Suplimentar, pentru diseminarea informației se vor organiza mese rotunde pentru dezbaterile acțiunilor și proiectelor realizate. Cel puțin 30% din beneficiari vor fi informați despre rezultatele monitorizării, cel puțin 40% din beneficiarii informați vor fi femei.

Evaluarea implementării Planului de acțiuni se va efectua prin analiza termenilor de implementare și a resurselor valorificate. În baza informațiilor furnizate de la responsabilii de implementare, beneficiari sau instituții specializate se vor stabili nivelul și gradul de implementare a acțiunilor și atingere a obiectivelor fixate.